

באתר העידן

אלול

העלון טעון גניזה ♦ אין לקרוא בשעת התפילה!

העלון בחסות רשת הכוללים "תפארת יוסף ובנימין" בני-ברק, פתח-תקוה ורמת בית-שמש בראשות הרה"ג נצח מהצרי שליט"א

בדיקת מזוזות באלול

כתוב בספר "מטה אפרים" (סעיף י'): ונוהגים אנשי מעשה לבדוק בחודש זה התפילין ומזוזות ועורכים בדק בשאר מצוות.

המהרי"ל דיסקין זצ"ל זימן אליו פעם כמה מסופרי הסת"ם שהיו בירושלים, והטיל עליהם לעבור מבית לבית ולבדוק את כשרות המזוזות בבתיים, ואת שכרם ציוה לתת להם מקופת בית היתומים. מקורביו שאלוהו מדוע קבע שכרם מקופת בית היתומים, ומה גם שהקופה דלה וחסרת אמצעים.

השיב להם, נאמר בתורה "וכתבתם על מזוזות ביתך", ובפסוק שלאחריו מבטיחה התורה "למען ירבו ימיכם", שכרה של מצוה זו היא אריכות ימים, ומשתלם לקופת בית היתומים לסייע לקיום מצוה זו, כדי שבעלי הבתים יאריכו ימים, ויהיו פחות יתומים במוסדותינו.

כאשר ישנה מחיצה לא מפחדים!

כידוע דרשו דורשי רשומות: "אריה" ר"ת א'לול, ר'אש השנה, י'ום הכיפורים, ה'ושענא רבה. על זה אומר הנביא "אריה שאג מי לא יירא", אלו הימים בהם האדם נידון בבית דין של מעלה.

אך נקודה נוספת ישנה כאן. אדם פוגש אריה ברחובה של עיר, והוא מתמלא בפחד ובחרדה נוראה, אין לו הרבה מה לעשות רק להתוודות... ומאיך אדם הולך לגן החיות כדי לפגוש באריה, ומשלם דמי כניסה, והוא כולו מלא הנאה ושמחה בראותו את האריה מלך החיות, והפחד והמורא ממנו והלאה. מה ההבדל?

ברחובה של עיר אדם מפחד משום שאין מחיצה בינו לבין האריה, אבל בגן החיות אין האדם מפחד בגלל המחיצה המפרידה בינו לבין האריה.

כלומר, כאשר אין מחיצה אדם מפחד.

כאשר יש מחיצה אין אדם מפחד. לכן אנו מוצאים שהאנשים הגדולים, הצדיקים והיראים, הם חשים פחד נורא בתקופה זו של ימי התשובה, בגלל שאין מחיצה בינם לבין בוראם. ואילו האנשים הפשוטים אינם חשים כלל ועיקר בשום פחד גם לא בתקופת ימי הדין, הימים הנוראים, זאת בגלל המחיצה הקיימת בינם לבין בוראם. "סכותה בענן לך מעבור תפילה" ואמר רבי אלעזר מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים (ברכות לב:).

זהו גם המבחן העצמי שראוי לו לאדם שיעשה לעצמו. אם אין הוא חש פחד בתקופה זו, היינו משום שקיימת מחיצה בינו לבין בוראו, ומוטלת עליו עבודת הקודש לבטל את המחיצה ולהיות מאלה שקרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת. ואילו האדם שאכן חש פחד בימים אלו, כנראה שהוא שייך לאותה קבוצה שאינה נפרדת במחיצה מבורא העולם, אלא קרוב אל ה' בבחינת "עד ה' אלוֹקֵיךְ".

אימת יום הדין

ר' ישראל סלנטר היה שרוי בחרדה גדולה בימי אלול מפני אימת יום הדין. שאלו אחד בתימהון: על מה ולמה יתהלך קדורנית כל כך! וכי אלול דוב הוא? השיב ר' ישראל: הטובים אנו מדוד המלך שהעיד על עצמו כי "גם את הארי גם הדוב הכה עבדך" (שמואל א - יז, לו), אעפ"כ בהתקרב הימים הנוראים היה אומר: "סמר מפחדך בשרי וממשפטין יראתי" (תהלים קיט, כז). "המאורות הגדולים" (זייטשיק) אות נ'

רמזים לחזרה בתשובה באלול

אין אדם חוטא ולא לו (קידושין סג:). אומר ה"דמשק אליעזר": לא לו הם אותיות **אלול**, לרמז: כאשר מגיע חודש אלול, האדם כבר אינו חוטא.

הגמרא במסכת ברכות (סא.) אומרת, א"ר יוחנן: "אחרי ארי ולא אחרי

אשה. פירוש, שעדיף לאדם שילך אחרי ארי, ולא אחרי אשה, שלא יחטא.

אבל בעלי מוסר אמרו, דידוע דחודש אב - מזלו "אריה" וחודש אלול מזלו בתולה - היינו אישה. א"כ חז"ל הזהירו אותנו שאדם יחזור ויתעורר בתשובה אחרי ארי - אחרי חודש אב - בתחילת אלול. ולא אחרי אישה אחרי חודש אלול שמזלו בתולה שכבר הגיע יום הדין ר"ה.

"הריעו לפני המלך ה'" (תהילים צח, ו). אומר הדברי יחזקאל שרגא, הרמז בזה: "הריעו" - יש להתעורר לתשובה, "לפני המלך ה'" - קודם שמגיעים הימים הנוראים [ראש השנה ויום כיפור] שצועקים בהם "המלך" בתפילת שחרית.

רמז נחמד שאמר **הרבי מפרימישלאן זצ"ל** "הללוהו בתוך ובמחול". ב' פעמים ת"פ שעות מר"ח אלול עד יו"כ שאז זמן מחילת עוונות. וזה הללוהו ב' ת"ף היינו ב' פעמים ת"פ שאז ומחול.

מעולם לא היה לי על מה לעשות תשובה!...

התשובה היא למעשה יסוד פשוט, אך מובהק שבלעדיו היהודי אינו יכול! ונקדימו במעשה:

ראש ישיבת "אור ישראל" **הגה"צ רבי יעקב נימן זצ"ל** ניגש בראש חודש אלול ליהודי, אחד מ'בעלי הבתים' של פתח תקוה, ואמר לו: "ר' משה, יודע אתה שהיום ראש חודש אלול, עוד מעט מגיע ראש השנה הוא יום המשפט שבו כל בני אדם עוברים לפניו כבני מרון... הבה ונחזור בתשובה!"

היהודי הישיר מבט מול הגר"י וענה: "יסלח לי כבודו אך בימי חיי כבר עברתי ששים ושלוש פעמים את חודש אלול, ששים ושלושה ימי ראש השנה, וששים ושלושה ימי כיפור - ומעולם! מעולם לא היה לי על מה לחזור בתשובה! אני - אינני חוטא!!!"

חוץ מזה אני מוכן קומפלט לר"ה קניתי את כל סוגי התפוחים 'הונתן' 'אלכסנדר' ו'סמט', וגם השנה קניתי ראש של כבש במקום דג...

ר' יעקב הבין עם מי יש לו עסק... ולא חפץ לדבר על לבו של שוטה זה, כי ידע שלא יצליח עמו, אבל בהיכל הישיבה יכול הוא לעזוק... וכך עשה.

בשיעור הפתיחה עלה אל הבמה בישיבה, ומנהמת לבו זעק: "רבינו נסים גאון בודויו מתוודה ואומר: 'רבונו של עולם, אם אעמוד לפרט את חטאיי יכלה הזמן והם לא יכלו'. רבנו נסים גאון - קודש הקדשים שאיננו יכולים להבין בקצה קצה השגתו במצוה קלה, והוא אומר שאם יוצא לפרט את חטאיו, יכלה הזמן והם לא יכלו! והוא, ה'בעל בית' הזה, שבקושי תורם שעה ביום לעולמו הרוחני, אומר בבטחון שששים ושלוש שנה לא עשה שום חטא! והוא מתכוון ברצינות, היתכן???"

ר' יעקב ענה על כך תשובה פשוטה וברורה, אך נקדימה במעשה שסיפר הרב יחזקאל יונגרייס שליט"א.

לפני למעלה מעשרים שנה הופיעה בעיתון כתבה על מבצע שערכה עיריית תל אביב, בו מבקשת היא לפנות גרוטאות ישנות שנאספו בחצרות הבתים.

אחת החצרות היתה מרווחת במיוחד ושייכת לזקן מתושבי העיר, שעסקו היוםמימי במשך עשרות שנים היה 'צבירת גרוטאות'... היהודי היה רוכב על תלת אופן במשך כל שעות היממה, נובר בכל פח אשפה מזדמן, מחטט בערמות פסולת, מחפש ומחפש עד שהיה מוצא את הגרוטאה החביבה עליו, מעלה אותה על עגלתו, ודוהר לחצרו על מנת לשמרה שם.

כך במשך שלושים שנות עמל ויגיעה, צבר בחצרו ערמת גרוטאות נכבדה, שגבהה הגיע קרוב לשלוש קומות בנין ברדיוס של שלוש מאות מטרים! לצורך פנוי החצר הזו נזקקה העירייה ליותר ממאה וחמשים משאיות אשפה!

'כתיבתם של חידושי תורה והפצתם מהווה קידוש ה' גדול, ויש בכך כדי להציל מהמחלה הנוראה.' (מדברי מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א)

מעופפים? איך הוא לא הרגיש שהוא חי במזבלה צבורית?

התשובה פשוטה ביותר: "מי שחי באשפה אינו מרגיש!" עומד איש תברואה מאחורי משאית מלאה בזבל, והוא נושם עמוק מלא ראותיו אשפה מצחינה, ובטוח אין עוד אוויר צח שכזה... וכולו מתענג בקראו "מי זקוק לבשמים מלאכותיים כשיש ריח טבעי של הבורא..."

את זאת זעק ר' יעקב נימן וקרא: כשהיצר הרע חי עם האדם הוא לא אורח שלו - אלא הופך להיות הוא בעצמו! ולכן האדם לא חש כלל שיש עמו יצר הרע! הוא שקוע כל כלו ביצרו כטובל בהרי זבל מצחין וכבר אינו מרגיש במחנק הנורא!

נתאר לעצמנו שתי נשים מסבות יחד באולם לסעודת חתונה. שתיהן לובשות בגדים הדורים והמראה שלהן נכבד ומושקע.

והנה חולף על פניהן המלצר ובידיו מגש מלא בתפודים אפויים טבולים ברוטב שומני כתום... ולפתע, מחליק המגש מידיה ותכולתו נתזת על בגדיהן... האחת מקנחת את הכתמים במפית, ואומרת 'לא נורא'... אבל השניה - חרב עליה עולמה!

למה? מה ההבדל ביניהן? הראשונה היא קרובת משפחה רחוקה ומלבושיה בהתאם - נאים אך לא מפוארים במיוחד, והכתם לא כל כך ניכר. ובכלל עוד מעט עוזבת היא את האולם ומי יראה וידע על כך... אבל השניה היא הכלה! הכלה בכבודה ובעצמה! לבושה בשמלה לבנה צחה כשלג, וכל כתם שומני כתום הופך את השמלה למכוערת! והיא מרכז הארוע - הן יום כלולות הוא לה, הכל חגים סביבה, והמראה שלה נורא ואיום!

הסביר רבי יעקב נימן ואמר: רבנו נסים גאון, הן נשמתו זכה וצחה ביותר! ונגיעה של היצר הרע בנפשו יוצרת אצלו כתם נורא, כי הוא מבין ויודע מהותה של נשמה נקיה, ורוחו מרגשת אף ברפיון קל הזועק עד לשמים, "יכלה הזמן והם לא יכלו".

אבל 'בעל בית' כאותו יהודי מפתח תקוה אינו מרגיש שיש לו על מה לחזור בתשובה... ולמה אינו מרגיש? כי כולו מלא כתמים כתמים, והחטאים אינם נכרים עליו כבר מרוב שרובו הם, וכבר נהפך הוא והיה לחטא בכבודו ובעצמו...

בכתבה בעיתון סופר, שכאשר קיבל הקשיש את המכתב המודיע על הפינוי המיוחל, הכריז בפני כל אוזן קשובה כי הוא לא יתן לגעת אפילו בפריט אחד, ולא ינשלו אותו מרכושו... בתחילה הוא אכן ניסה למנוע את הפינוי בצו בית משפט, אבל הפסיד במשפט. וכשבאו לפנות את השטח, הוא עצר את הפועלים בגופו ממש, כשרקע בידיו וברגליו, וניסה לחסום את כניסת המשאיות, עד שעצרה אותו העירייה בצו בית המשפט, כי לא יכלה לעמוד בפני התנגדותו העזה...

סופו של דבר הוכתר המבצע בהצלחה, והחצר פונתה לחלוטין. היא שינתה את פניה לבלי הכר, שכן תחת האנדלמוסיה ששררה במקום, שלחה העירייה פועלים של מחלקת הנטיעות, והם השקיעו רבות כדי להפוך את החצר לפינת חמד: מדשאה ירוקה רחבת ידיים החלה לצמוח, ולצידה פרחי נוי ועצים נאים. מערכת השקיה אוטומטית פעלה אחת ליומיים והפיחה בצמחיה רוח חיים, גם ספסלי ישיבה נוחים הותקנו בחצר לרווחת הקשיש, ולמקום היתה עדנה.

כעבור מספר חודשים החליט אחד מכתבי העיתון לחזור אל אותו זקן, ולבדוק מה מעשהו בתנאי החיים החדשים... הוא התקרב אל החצר ומה רואות עיניו? הקשיש יושב בגינתו הנהדרת, ומתענג על יופיה והדרה.

הוא ניגש אליו בעדינות, וביקש לשמוע ממנו איך הוא מרגיש היום במקום, והזקן עונה לו בחיון רחב: "מה אומר לך... יש חיים לאחר המוות! אחרי שלושים שנה שמחתי לגלות שהשמש זורחת החל מחמש בבוקר ולא רק מהשעה עשר, עד היום הגרוטאות כסו לי את אור השמש עד השעה עשר... ועוד יותר, במשך שלושים שנה סבלתי מקוצר נשימה, כי כמויות האבק כאן היו נוראיות, נחשים ועכברושים היו אורחי הקבועים... ויתושים ופרעושים מלאו את ביתי לאלפיהם. עכשיו, כבר אינני סובל מקוצר נשימה, ונחשים ועכברים אינם עוד. האוויר הצח ממלא את הריאות, והבריאות שלי טובה יותר... בקיצור, ביום אחד הפכתי צעיר בשלושים שנה..."

החי בתוך האשפה אינו מרגיש בצחנתה!

נשאל נא את עצמנו, איפה היה הזקן הזה שלושים שנה? הוא לא ראה שחצרו רוחשת עכברים ונחשים? הוא לא שם לב שביתו שורץ

סיפור לשבת

יודי חמק עבר...

מספרים על אברך אחד שהיה לו בן כבן שבע עשרה 'חולה ירח' ל"ע, אותו בן היה קם באמצע הלילה ועושה דברים מסוכנים, ועל כן האבא היה ער כל הלילה כדי לשמור שלא יזיק את עצמו או את אחד הילדים, יום אחד סיפרו לו שיש רופא יהודי בחו"ל שעושה ניתוחים לבעיות כאלו עם הצלחה של תשעים ותשע אחוז ועלות הניתוח מאה אלף דולר.

אותו אברך שלח מכתב לאותו רופא והוא תיאר לו את המצב העגום שבו הם נמצאים ואיך שכל היום נהרס לו בגלל שהוא ער כל הלילה וכו' וכו' והיות וסכום כזה גדול אין לו כדי לממן את הניתוח אם תוכל לרחם ולחוס ולעשות משהו בנידון, הרופא החזיר לו מכתב שהוא מאוד התרגש מהמכתב ולכן הוא מוכן להוריד את החלק שהוא לוקח על ניתוח כזה, שלושים אלף דולר, ושבעים אלף דולר זה עלות שאר ההוצאות אחרות בית החולים וכו'.

האברך שלח לו שהוא מאוד מודה לו אבל גם את זה אין לו, לאחר חודשיים מהסיפור הזה הגיע אותו רופא לארץ ופנו אליו מבית החולים הדסה עין כרם היות ואתה מספר אחד בתחום הזה אם תוכל לבוא להראות לנו איך אתה עושה ניתוח כזה, אותו רופא שמח שיש לו את ההזדמנות לעשות לאותו בן של האברך את הניתוח בחינם ועוד בארץ, הרופא התקשר למשרד בחו"ל וביקש את הכתובת של אותו אברך כדי ללכת בעצמו לבשר לו את הבשורה.

הוא מגיע ואחד הילדים פותח את הדלת הרופא מבקש לקרוא לאבא והילד אומר לו שאבא שלו ישן. והוא לא מסכים בשום פנים שיעירו אותו משום שהוא ער כל הלילה. הרופא מסביר לו במה מדובר, והילד מנסה להעיר את אביו האבא מסתובב מצד לצד וממשיך לישון...

הרופא נתן לילד מספר פלאפון שאם יתעורר בשעה הקרובה שיתקשר אליו דחוף!!

האבא התעורר אחרי שלוש שעות והילד סיפר לו על הרופא, מיד האבא התקשר אבל זה כבר היה מאוחר... הרופא ניתח מישהו אחר!

כשהקב"ה נמצא קרוב אלינו קל פי מאה לבטל את הגזרות הרעות! אחרי הימים של הקירבה של הקב"ה זה זמן של "גם כי אזעק ואשווע שתם תפילתי" יש מחיצה של ברזל שמפסקת בינינו לאבינו שבשמים, עשרת ימי תשובה זהו זמן שהקב"ה וכל פמליה דיליה יורדים למטה עד "נעילה" כשאומרים "ה' הוא האלוקים" שבע פעמים, בכל פעם עולה השכינה רקיע אחד, עד שבסוף השבע פעמים עולה הקב"ה לרקיע השביעי.

מבצע!!!
בקניית הסטים
"להתעדן באהבתך"
ו"תוכו רצוף אהבה"
הספר החדש על המועדים - מתנה!
להשיג בטלפון: 052-7179954

להתעדן כאן בעולם הזה

בסיעתא דשמיא יצא לאור הספר שימתיק לך את שולחן השבת! הספר מכיל פנינים יקרים המלוקטים ממאות ספרים, מנופים כשבב נפות את מה שערב לחיך ונחמד לאוהן, משובצים בספירי מופת.

להשיג בחנויות המובחרות
מתוק - מתוק - מתוק.

עלון זה יוצא להצלחת
הרב הגאון **נצח בן תורקיה** שושנה **הדסה** בת **פרחה** שושנה **מהצרי** **לעילוי נשמת** ר' **סעדיה** בן **נחום** **תורקיה שושנה** בת **מהרי** **יוסף** בן ר' **סעדיה** **שלום** בן ר' **סעדיה** **ת.נ.צ.ב.ה.**
והצלחת
רבקה בת **הדסה** והילדים **אהוד יצחק** בן **הדסה** והילדים **מרים** בת **הדסה** והילדים **משה** בן **הדסה** **חווה** בת **הדסה** והילדים **רינה** בת **הדסה** **ברכה** בת **הדסה** **שמעון אלעזר** בן **הדסה** **שלמה דוד** בן **הדסה** **חנה מרים** בת **ברכה** **יעקב** בן **חנה מרים**

ניתן להשיג את הספרים בשעות הערב בב"ב בטל: 052-7179954
ב"ב, שיכון ד' 052-7685844 - **ירושלים** - 02-6513701 - **נתניה** - 055-6683104
• **רכסים** - 057-3168397 • **קרית ספר** - 052-7612885 • **נתיבות** - 054-8481239

גרפיקה
03 5275165
בן מתחיה 19 בני ברק | עזרה 35 בני ברק
do35275165@gmail.com | ko35275165@gmail.com

אלון זה הודפס ב -
פגל האמיר | פגל השיר | פגל האיכות